

നിർണയിക്കപ്പെട്ട നമ്മുടെ പാത

എം. എം. അക്ബർ

ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും അഹ്മദുമെല്ലാം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ഇബ്നു അബ്ബാസി(റ)ൽ നിന്നുള്ള ഒരു ഹദീസുണ്ട്. അതിങ്ങനെയാണ്:

റസൂൽ(സ) അരുളി: “സമുദായങ്ങൾ എനിക്കു പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു നബിയുടെ കൂടെ ഒരു കൊച്ചു സംഘം. വേറൊരു നബിയുടെ കൂടെ ഒന്നോ രണ്ടോ പേർ. ഒരു നബിയുടെ കൂടെ ആരുമില്ല. അങ്ങനെ ഒരു വലിയ സമൂഹത്തെ കാണിച്ചുതന്നു. ഞാൻ കരുതി അതെന്റെ സമൂഹമാണെന്ന്. അപ്പോൾ ആരോ പറഞ്ഞു: ഇത് മൂസായും ജനതയുമാണ്. പക്ഷേ, ചക്രവാളത്തിലേക്കു നോക്കൂ. ഞാൻ നോക്കി വലിയൊരു സമൂഹമതാ. അപ്പോൾ ആരോ പറഞ്ഞു: ഇതാണ് നിന്റെ സമൂഹം. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു വിചാരണയുമില്ലാതെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന 70,000 പേരുണ്ട്”. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം, അഹ്മദ്)

പ്രബോധനപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വളരെ പ്രസക്തമായ ഒരു നബിവചനമാണിത്. നമ്മുടെ ലക്ഷ്യവും മാർഗ്ഗവുമെന്തായിരിക്കണമെന്ന് നിർണയിക്കുന്ന വചനം. പ്രവാചകന്മാരാണല്ലോ പ്രബോധകരുടെ മാതൃക. എല്ലാ ദൈവദൂതന്മാരും മാതൃകാപുരുഷരും പ്രബോധനരംഗത്ത് പരമാവധി പരിശ്രമിച്ചവരുമായിരുന്നുവെന്നാണ് ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. തങ്ങളുടെ ദൗത്യനിർവഹണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ യാതൊരു അലംഭാവവും പ്രവാചകന്മാർ കാണിച്ചിട്ടില്ല. അവരേക്കാൾ നല്ല പ്രബോധകരാവാൻ നമുക്കാർക്കും കഴിയുകയുമില്ല. പ്രവാചകന്മാരിൽ ചിലർക്കെങ്കിലും തങ്ങളുടെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ട് ഒരാളെയും സന്മാർഗത്തിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നാണല്ലോ നമുക്കു ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസ് വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ആളുകളെ ആരെയും കിട്ടിയില്ലെന്ന് കരുതി പ്രവാചകന്മാരിൽ ഒരാൾക്കും അയോഗ്യതയുണ്ടെന്ന് അല്ലാഹു പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അവരുടെ പ്രബോധന മാതൃകയിൽ കുഴപ്പങ്ങളുണ്ടെന്ന് അവൻ ഒരിടത്തും സൂചിപ്പിച്ചില്ല. എന്നാൽ, നീണ്ട ദമ്പതര നൂറ്റാണ്ടുകാലം പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടും വിരലിലെണ്ണാവുന്ന ആളുകളെ മാത്രം ലഭിച്ച നൂഹി(൮)നെ പ്രവാചക പ്രമുഖരായ അബൂപേരിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയാണ് അല്ലാഹു ചെയ്തത്. ‘അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം കുറച്ചുപേരല്ലാതെ വിശ്വസിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല’യെന്നു പറയുന്ന ഖുർആൻ (11:40) പക്ഷേ നൂഹ് നബി (അ)യുടെ ശൈലിയോ സമീപനരീതിയോ മോശമായതുകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ സംഭവിച്ചതെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുകപോലും ചെയ്തില്ല.

എന്താണ് ഇവയെല്ലാം വ്യക്തമാക്കുന്നത്? ജനങ്ങളുടെ സ്വീകാര്യതയോ ആളുകളുടെ എണ്ണമോ അല്ല പ്രബോധനപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ രൂപവും ശൈലിയും നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്; പ്രത്യുത, അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗദർശനമാണ്. എന്തു പ്രബോധനം ചെയ്യണമെന്ന് പഠിപ്പിച്ച പോലെത്തന്നെ എങ്ങനെ പ്രബോധനം ചെയ്യണമെന്നും അല്ലാഹു പ്രവാചകന്മാരിലൂടെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ധർമ്മധർമ്മങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത് അല്ലാഹു വാണല്ലോ. അവൻ തന്നെ പ്രബോധനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രമെന്തായിരിക്കണമെന്ന് പ്രവാചകന്മാരിലൂടെ കാണിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആ രീതിശാസ്ത്രപ്രകാരം മുന്നോട്ടു പോകുന്നത് ആളുകളെ ആകർഷിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാവുകയില്ലെന്ന് ആർക്കെങ്കിലും തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, അവർ അല്ലാഹുവിനെ ക്ഷായികം വിവരമുള്ളവരാണ് തങ്ങളെന്ന് അഹങ്കരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹു നിർദ്ദേശിച്ച രീതിയെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതി നിർദ്ദേശിച്ച് അതു മൂലം ആളുകളെ ഇസ്മിലാമിലേക്ക് ആകൃഷ്ടരാക്കുവാൻ ആർക്കാണ് കഴിയുക?

നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾമൂലം എത്രപേർ സത്യസന്ദേശം സ്വീകരിച്ചുവെന്ന പ്രശ്നം ഒരു പ്രബോധകനെ ഒരു കാരണവശാലും അലട്ടിക്കൂടാ. നമ്മുടെ പാത പ്രവാചകന്മാർ പഠിപ്പിച്ചതു തന്നെയാണോ യെന്നു സദാസമയവും പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും പ്രസ്തുത പാതയിലൂടെ പ്രബോധനമെന്ന നമ്മുടെ ഉത്തരവാദിത്തം നിർവഹിച്ച് ബാക്കി സർവശക്തനിൽ ഭരമേൽപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണ് സത്യവിശ്വാസി. ജനഹൃദയങ്ങളിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നത് അല്ലാഹുവാണ്. മാറ്റത്തിന് പാകമായ മാനസികാവസ്ഥയിലെത്തിയവരെ ഹിദായത്തിലേക്ക് നയിക്കുക അവന്റെ പണിയാണ്. അവന്നു മാത്രമാണല്ലോ ആളുകളുടെ മാനസികാവസ്ഥയെപ്പറ്റി കൃത്യമായി അറിയുക. നമുക്കായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട പ്രബോധിതസമൂഹത്തിൽ ഹിദായത്തിന് പറ്റിയ മാനസികനിലയിലുള്ളവർ വിരളമാകുന്നത് നമ്മുടെ കുറ്റംകൊണ്ടല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ, പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വഴി മാറ്റമുണ്ടാവുന്നുണ്ടോയെന്നത് നമ്മുടെ പാത നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണമായിക്കൂടാ. പ്രവാചകന്മാർ പഠിപ്പിച്ച രീതിശാസ്ത്രത്തിൽ

നിന്ന് മാറിയ ഒരു രീതി സ്വീകരിച്ചാൽ ലോകം മുഴുവൻ ഇസ്ലാമിലെത്തിച്ചേരുമെന്ന് ആരെങ്കിലും വാഗ്ദാനം നൽകുകയും പ്രസ്തുത വാഗ്ദാനം നൂറു ശതമാനം ശാസ്ത്രീയമാണെന്ന് ആധുനിക സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് സ്ഥാപിച്ചാലും അത്തരം രീതികളുടെ പിന്നിൽ പോകുന്നതിലേക്ക് ഒരു പ്രബോധകനും പ്രലോഭിപ്പിക്കപ്പെട്ടു കൂടാ. നാം ജനങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നത് ഏതെങ്കിലും സാംസ്കാരിക-രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളിലേക്കല്ല, പ്രത്യുത ജീവിതത്തെ മുച്ചുടും പരിവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ദൈവികമാർഗദർശനത്തിലേക്കാണെന്ന ബോധം ഇത്തരം പ്രലോഭനങ്ങളെ അതി ജീവിക്കുവാൻ നമ്മെ പര്യാപ്തരാക്കും, തീർച്ച.ജനങ്ങളെ ഹിദായത്തിലെത്തിക്കുവാനായി ഏതെങ്കിലും കുറുക്കുവഴികളില്ല. കുറുക്കു വഴികൾ തേടുന്നവർ അവസാനം എത്തി ചുരുക്ക പൈശാചികമായ മാർഗങ്ങളിലായിരിക്കും. ആത്മീയവും മാനസികവും ശാരീരികവുമായ പൂർണ്ണ സംസ്കരണത്തിന് വിധേയമാക്കുന്ന രീതിയിൽ മനുഷ്യരെ എങ്ങനെ വിമലീകരിക്കാമെന്നാണ് പ്രവാചകന്മാർ പഠിപ്പിച്ചത്. അവരുടെ പാത പിന്തുടരാൻ സന്നദ്ധ രല്ലാത്തവർ സ്വാഭാവികമായും എത്തിച്ചേരുക പിശാചിന്റെ മാർഗങ്ങളിലായിരിക്കും. പിശാചിന്റെ പാതയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ദൈവിക മാർഗദർശനത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതെങ്ങനെ? പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ രംഗത്ത് നിഷ്കൃഷ്ടമായും പ്രവാചകന്മാരുടെ പാതതന്നെ പിന്തുടരണമെന്നും അതിൽ നിന്നുള്ള ചെറിയ വ്യതിയാനം പോലും ഗൗരവതരമാണെന്നും പറയുന്നത് ഇത് കൊണ്ടാണ്. പ്രവാചകന്മാരുടെ പാത പിന്തുടർന്ന് പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിരതരാവാൻ അല്ലാഹു നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ (ആമീൻ).